

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเบ่งของผู้คลอด 3 กลุ่ม ซึ่งมีวิธีเบ่งคลอดแตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเบ่งเอง โดยธรรมชาติ กลุ่มเบ่งโดยวิธีตั้งเต็ม และกลุ่มเบ่งแบบมีลมหายใจตลอด ต่อระยะที่ 2 ของการคลอด ตลอดจนศึกษาเปรียบเทียบสภาพของทารกแรกเกิดด้วย

ลักษณะประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

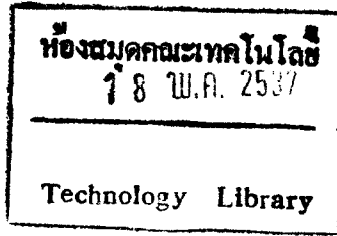
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้คลอดที่มาคลอดบุตรที่โรงพยาบาลอุดรธานี โรงพยาบาลแม่และเด็ก ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 นครราชสีมา และโรงพยาบาลบุรีรัมย์

การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวนทั้งสิ้น 90 ราย โดยกำหนดลักษณะกลุ่มตัวอย่างไว้ดังนี้

1. ไม่เคยผ่านการคลอด
2. อายุ 17-34 ปี
3. ความสูงของผู้คลอด 145 เซนติเมตรขึ้นไป
4. อายุครรภ์ 38-42 สัปดาห์
5. มารดาและทารกไม่มีภาวะแทรกซ้อน
6. ไม่ได้รับยาใด ๆ ในระหว่างรอคลอดและขณะคลอด
7. ใช้น้ำหนักร่างกายตัวเองหรือได้รับการเจาะก่อนคลอด
8. เริ่มเบ่งเมื่อปากมดลูกเปิด 9-10 เซนติเมตร
9. ทารกอยู่ในท่าปกติ (Vertex)
10. คลอดปกติทางช่องคลอด
11. ไม่มีสายสะดือพันคอทารกขณะคลอด
12. น้ำหนักทารก 2,500-3,999 กรัม
13. ผู้คลอดยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย

หอสมุดกลาง

ทอ ๐๒๐๖๘

25

๓๙
๑๖
๖๖๑
๖๖๖

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบบันทึกข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการคลอด
3. ข้อมูลเกี่ยวกับทารก
4. ภาวะแทรกซ้อนหลังคลอด
5. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการหรือความรู้สึกรังพึงพอใจของผู้คลอด

การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีดังต่อไปนี้

1. เลือกผู้คลอดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. จำแนกผู้คลอดเป็น 3 กลุ่ม โดยมีวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าในแต่ละกลุ่ม โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Random sampling) โดยผู้คลอดรายที่ 1 อยู่ในกลุ่มที่แบ่งเองโดยธรรมชาติ รายที่ 2 อยู่ในกลุ่มที่ได้รับการสอนแบ่งโดยวิธีดั้งเดิม และรายที่ 3 อยู่ในกลุ่มที่ได้รับการสอนแบ่งแบบมีลมหายใจเกิดคลอดสลับกันไปเช่นนี้ จนครบจำนวนที่ต้องการ กลุ่มละ 30 ราย

3. ให้ความรู้แก่ผู้คลอด ทั้ง 3 กลุ่มในเรื่องต่อไปนี้

3.1 ให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการคลอด

3.2 ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนขณะรอคลอด โดยไม่สอนแบ่งในกรณีที่ต้องการให้แบ่งเองโดยธรรมชาติ และสอนแบ่งโดยวิธีดั้งเดิมในกลุ่มที่ 2 โดยในช่วงที่มดลูกเริ่มหดรัดตัว ให้นำผู้คลอดสูดลมหายใจเข้าปอดให้เต็มที่แล้วแบ่งลง โดยให้กลั้นหายใจนานที่สุดเท่าที่จะทำได้ ส่วนกลุ่มที่ 3 สอนแบ่งแบบมีลมหายใจเกิดคลอด โดยให้แบ่งเมื่อรู้สึกอยากแบ่ง ไม่จำเป็นต้องแบ่งทุกครั้งที่มีมดลูกหดรัดตัว ก่อนแบ่งสูดลมหายใจเข้าปอดให้เต็มที่ กลั้นหายใจแบ่งลงไม่ให้เกิน 6 วินาที ในช่วงท้ายของการแบ่งให้ผ่อนลมหายใจออก โดยให้มดลูกหดรัดตัวออกทางปาก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณค่าทางสถิติตามลำดับดังนี้

1. คำนวณค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ส่วนสูง อายุครรภ์ น้ำหนักทารก ระยะเวลาที่ใช้ในการคลอด คะแนนประเมินสภาพทารกแรกเกิด (APGAR Score)
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระยะเวลาในระยะเวลาที่ 2 ของการคลอด ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินสภาพของทารกแรกเกิด ณ 1 นาทีและ 5 นาทีหลังคลอด ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)